

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 11 Mayıs 2022
Sayı : 2244

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz Ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna Ek Madde Eklenmesi Hakkında Kanun Teklifi (Hane Geliri Asgari Ücret Altında Kalanlara Enerji Çeki Ve Yakacak Yardımı Verilmesi Hakkında Kanun Teklifi) Kanun Teklifim ve gerekçesi ile birlikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Ahmet AKIN

Balıkesir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 11 Mayıs 2022	Esas No: 2/4449

TEMM KARNAME VE KARAR BSK LIGI
11 Mayıs 2022

TEMM GENEL EVRAK
11 Mayıs 2022
No. 1013841
ESYS'Ve ANTIKILMISTIR

GEREKÇE

Türkiye’de yaşanan ekonomik kriz nedeniyle satın alma gücü düşen vatandaşlarımız temel bir hak olan enerjiyi ulaşımda zorlanmaktadır. Türkiye genelinde 2021 yılında toplam 2 milyon 776 bin 461 mesken abonesinin elektriği geçici olarak kesildi. Elektrik kesintisi uygulanan ticarethane abone sayısı 597 bin 980 olurken; kesinti uygulanan sanayi abone sayısı 3 bin 277; kesinti uygulanan tarımsal sulama abone sayısı ise 71 bin 626 oldu. Buna göre 2021 yılında elektrik kesintisi yaşanan bütün abonelerin sayısı toplamda 3 milyon 449 bin 344 olarak gerçekleşti.

2021’de doğalgaz mesken abonelerinde uygulanan kesinti sayısı 951 bin 294 olarak gerçekleşti. Doğalgazda mesken abonelerinin ardından ticarethane abonelerinde yaşanan kesintiler ikinci sırada yer aldı. 2021 yılında doğalgaz kesintisi uygulanan ticarethane abone sayısı 142 bin 287 olarak gerçekleşti. Buna göre 2021 yılı içinde hem konut hem de ticarethane abonelerinde toplam 1 milyon 93 bin 581 abonenin doğalgazı kesildi.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’nın verilerine göre 1 Mart 2019’dan Ağustos 2021’e kadar ki süreçte 2,1 milyon ihtiyaç sahibi haneye elektrik desteği verildi. Yine Bakanlık verilerine göre ısınma desteğiyle 1.8 milyon haneye destek sağlandı.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’nın elektrik ve doğalgaz kesinti verileri ile Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı’nın elektrik ve ısınma destekleme verileri karşılaştırıldığında mevcut desteklemelerin yetersiz olduğu, vatandaşların faturasını ödemekte güçlük çektiği ortadadır. Günümüzde temel insan hakkı haline gelen enerjiye bütün vatandaşımızın rahatça ulaşabilmesi için sosyal devlet ilkesiyle hareket edilerek enerji çeki düzenlemesi yapılmalıdır. Avrupa’da pek çok örneği olan “enerji destek paketi” ya da “enerji çeki” adıyla hayata geçirilen uygulama Türkiye’de hayata geçirilmelidir. Geliri asgari ücretin altında kalan her hane için asgari tüketim tutarında enerji faturalarına destek verilmesi amacıyla bu kanun teklifi hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa göre emeklilik ve yaşlılık aylığı alanlara Enerji Çeki ve Yakacak Yardımı yapılması öngörülmüştür.

MADDE 2 - 2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Kanununa göre geliri olan ihtiyaç sahiplerine Enerji Çeki ve Yakacak Yardımı yapılması öngörülmüştür.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

**SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU İLE 65
YAŞINI DOLDURMUŞ MUHTAÇ, GÜÇSÜZ VE KİMSESİZ TÜRK
VATANDAŞLARINA AYLIK BAĞLANMASI HAKKINDA KANUNA EK MADDE
EKLENMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

**(HANE GELİRİ ASGARİ ÜCRET ALTINDA KALANLARA ENERJİ ÇEKİ VE
YAKACAK YARDIMI VERİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ)**

MADDE 1- 31.05 2006 tarih ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir:

“EK MADDE 21- (1) Bu Kanunun 43 üncü maddesi kapsamında aylık alanlar hariç olmak üzere, herhangi bir sosyal güvenlik kurumundan emeklilik veya yaşlılık aylığı alanlardan;

- a) Hane geliri net asgari ücretin altında kalanlara; her ay, (1.100) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktara karşılık gelen tutarda elektrik kullanımı desteği olarak Kurumca Enerji Çeki adı altında ödeme yapılır.
- b) Hane geliri net asgari ücretin altında kalanlara; her yılın Ekim, Kasım Aralık, Ocak, Şubat, Mart aylarında, (1.600) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak miktara karşılık gelen tutarda Yakacak Yardımı yapılır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen ödemelerin yapılmasında;

a) İş kazaları ve meslek hastalıkları sigortasından sürekli iş göremezlik geliri almakta olanlara, gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi oranı,

b) Hak sahiplerinin hisseleri oranı,

c) İş kazası veya meslek hastalığı sonucu meslekte kazanma gücünü %50 oranının altında kaybetmesi nedeniyle sürekli iş göremezlik geliri bağlanmış iken ölenlerden, ölümü iş kazası veya meslek hastalığına bağlı olmayanların hak sahiplerine, sigortalıya gelir bağlanmasına esas olan sürekli iş göremezlik derecesi üzerinden hak sahiplerinin hisseleri oranı,

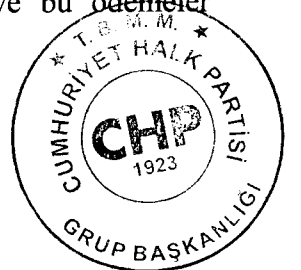
ç) Yabancı ülkelerle akdedilen sosyal güvenlik sözleşmeleri uyarınca kısmi gelir veya aylık alanlara, ülkemiz mevzuatına tabi olarak geçen prim ödeme gün sayılarının, sosyal güvenlik sözleşmesine göre nazara alınan toplam prim ödeme gün sayısına olan oranı,

esas alınır.

(3) Birden fazla dosyadan gelir ve aylık alanlara en fazla ödemeye imkân veren bir dosya üzerinden ödeme yapılır. Hane içinde birden fazla gelir veya aylık almakta olan kişi varsa bu durumda birinci fıkra kapsamında yapılan ödemeler sadece bir kişiye yapılır.

(4) Bu madde kapsamında yapılan ödemeler evlenme ödeneği hesabında dikkate alınmaz.

(5) Bu madde kapsamında yapılan ödemelerden kesinti yapılamaz ve bu ödemeler haczedilemez.

(6) Yersiz yapıldığı anlaşılan ödemeler, ilgilinin varsa almakta olduğu gelir veya aylıklarından %25 oranında kesilmek suretiyle, yoksa genel hükümlere göre geri alınır.

(7) Bu madde kapsamında yapılacak ödemeleri karşılamak amacıyla gerekli olan tutar, yazılı talebe istinaden ayrıca fatura aranmaksızın Hazinece Kuruma ödenir.

(8) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile ödeme tarihlerini belirlemeye Kurum yetkilidir.

MADDE 2- 01.07.1976 tarihli ve 2022 Sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Gücsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir:

“EK MADDE 3- (1) Sosyal güvenlik kuruluşlarının herhangi birisinden her ne nam altında olursa olsun bir gelir veya aylık hakkından yararlananlar ile uzun vadeli sigorta kolları açısından zorunlu olarak sigortalı olunması gereken bir işte çalışanlar, nafaka bağlanmış veya nafaka bağlanması mümkün olanlar hariç olmak kaydıyla, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları tarafından muhtaç olduğuna karar verilen 65 yaşını doldurmuş Türk vatandaşlarına, talepleri halinde;

a) muhtaçlık hâli devam ettiği müddetçe (1.100) gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımından bulunacak tutarda Enerji Çeki adı altında,

b) muhtaçlık hâli devam ettiği müddetçe her ay, (1.600) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda Yakacak Desteği,

yardım yapılır.

(2) Birinci fıkra kapsamına girenlerden, her ne nam altında olursa olsun kendisine ve eşine ait her türlü gelirler toplamı esas alınmak suretiyle, kişi başına düşen ortalama aylık gelir tutarı net asgari ücretin aylık net tutarından fazla olanlar ile aynı tutardan fazla gelir sağlaması mümkün olan kimseler muhtaç kabul edilemez ve kendilerine birinci fıkradaki yardım yapılmaz. Hane içinde birden fazla muhtaç olarak belirlenen 65 yaşını doldurmuş kişi varsa bu durumda birinci fıkra kapsamında yapılan ödemeler sadece bir kişiye yapılır.

(3) 65 yaşın tespitinde, doğum tarihlerinde yapılmış düzeltmeler nazara alınmaz.

(4) Bu maddenin birinci fıkrası kapsamına girenlere Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınca bu ödemeler yapılır ve Bakanlık bütçesinin ilgili tertibinden ödenir. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları, gerektiğinde; yardım almak için başvuruların kendilerinin gelir, yaşam düzeyi ve varlıkları hakkında, belirleyeceği yöntemlerle inceleme yapmaya ve yaptırmaya, özel veya resmi idare, müessese ve ortaklarından ve şahıslardan bilgi ve belge istemeye yetkilidir.

(5) Yardım yapılmasında, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarınca sosyal inceleme raporları dikkate alınarak ilgililerin bu Kanuna göre yardım yapılması şartlarını haiz oldukları yönünde verilmiş kararlar esas alınır. Yardım yapılması işlemi sırasında veya yardım yapıldıktan sonra yapılacak incelemeler sonucunda, Yardım yapılması kararını etkileyebilecek yanlışlık veya eksikliklerin tespit edilmesi hâlinde, bu durum ilgisine göre Vakıflara, yardım yapılana veya yapılacak olana ve gerektiğinde ilgili idarelere Vakıf veya Bakanlık tarafından

bildirilir. Yardım yapılan veya yapılacak olanlara yapılacak bildirimlerin iadeli taahhütlü posta ile gönderilmesi esastır. Yardım yapılmış olanlarla ilgili eksikliklerin veya yanlışlıkların giderilmemesi hâlinde, tebligat tarihinden itibaren üç aylık sürenin sona erdiği tarihin içinde bulunduğu ödeme döneminin sonunda yardım kesme veya düzeltme işlemi yapılır ve fazla ödenen tutarlar geri alınır. Yardım yapılmasına esas rapor ve belgeleri gerçeğine aykırı olarak düzenleyenler ile bu nitelikteki rapor ve belgelere dayanarak aylık aldığı tespit edilenler hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar ile ödeme tarihlerini belirlemeye Bakanlık yetkilidir.”

MADDE 3- Bu Kanun; yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

